

RÄDDA BARNEN SVARAR PÅ REMISS

2025-01-27 16:23 CET

Rädda Barnen svarar på remiss om utökade befogenheter på SiS

Rädda Barnen har svarat på remiss angående utredningen Ökad trygghet och säkerhet på särskilda ungdomshem och LVM-hem, Ds 2024:26.

I utredningen presenteras förslag om ytterligare möjligheter till tvångsåtgärder, så kallade särskilda befogenheter, på SiS särskilda ungdomshem. Exempelvis föreslås möjligheten att kollektivt kunna fatta beslut om avskildhet, om elektronisk övervakning och utökade möjligheter för rumsvisitation och kroppsvisitation.

Sammantaget är Rädda Barnen kritiska till förslagen att införa nya

möjligheter till särskilda befogenheter och tvångsåtgärder på SiS. Rädda Barnen och många andra barnrättsorganisationer, ihop med exempelvis JO, IVO, Barnombudsmannen och Riksrevisionen har under lång tid uppmärksammat flera brister hos SiS, bland annat har det framkommit brister i hur SiS använder sig av tvångsåtgärder och särskilda befogenheter. Även FN:s barnrättskommitté har gett kritik till Sverige kring hur barn utsätts för våld vid användning av tvångsåtgärder på SiS särskilda ungdomshem.

Rädda Barnen förstår att flera av de förslag som utredningen lägger fram, grundar sig i den utveckling av allt fler unga som involverats i kriminalitet och begått, eller riskerar att begå, grova våldsbrott. Rädda Barnen delar bilden av att det behövs åtgärder för att säkerställa att institutionsvården ska kunna möta dessa barns behov, och samtidigt upprätthålla trygghet, ordning och säkerhet på de särskilda ungdomshemmen. Däremot ställer sig Rädda Barnen tveksamma till om en lång ny rad av särskilda befogenheter och tvångsåtgärder är ändamålsenligt just för att säkerställa detta.

- Rädda Barnen ser med oro på hur SiS får allt fler möjligheter till särskilda befogenheter och tvångsåtgärder, innan andra åtgärder, för att höja kvaliteten på vården, har införts. Rädda Barnen ser det som grundläggande att först och främst säkerställa en god bemanning, personal med fullgod kompetens samt ändamålsenliga lokaler. Det pågår ytterligare en statlig utredning gällande SiS, som syftar till att reformera SiS-vården, bland annat utifrån dessa aspekter. Detta bör vara första steget, snarare än nya tvångsåtgärder. Utökade möjligheter till tvångsåtgärder ökar dessutom kraven på kompetent personal, som gör korrekta, avvägda och ändamålsenliga bedömningar.
- Rädda Barnen gör bedömningen att nya möjligheter till tvångsåtgärder, innan dessa grundläggande problem på SiS kommer till rätta, riskerar att öka missförhållanden, otrygghet och brister i vården, snarare än tvärtom. Nya möjligheter för tvångsåtgärder bör inte vara aktuella förrän möjligheten till andra åtgärder uttömts, såsom bemanning, kompetens och lokaler. Rädda Barnen anser att dessa åtgärder är långt ifrån uttömda, varför vi ser med oro att nya möjligheter till särskilda befogenheter och tvångsåtgärder nu föreslås.

- Rädda Barnen avstyrker flera enskilda förslag i utredningen, som oavsett om SiS reformeras eller ej, inte bedöms gå i linje med barns rättigheter. Detta gäller förslag om elektronisk övervakning, avskildhet av ordnings- och säkerhetsskäl samt utökade möjligheter till kroppsvisitering. Detta är förslag som innebär stora ingrepp i barns rätt till integritet och privatliv. För att dessa åtgärder skall kunna vara aktuella och i linje med barns rättigheter ställs stora krav på att det ska ha effekt utifrån barnets vårdbehov, samt skydd för barnet och dess omgivning. Rädda Barnens bedömning är att utredningen inte kunnat påvisa en sådan effekt, och därför bedöms de som alltför inskränkande på barns rättigheter för att stå i proportion med syftet.

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33

Oskar Kollberg

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

oskar.kollberg@rb.se

0733 55 34 15

Oscar Nelson

Presskontakt

Pressekreterare

Presskontakt till generalsekreterare Åsa Regnér

oscar.nelson@rb.se

072-454 54 85